

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра історії музики

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-наукової програми, проректор з науково-педагогічної діяльності та інноваційного розвитку, професор

 Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ

25 червня 2021 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету музикознавства, композиції, вокалу та диригування, доцент

 Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СУЧАСНА РЕЖИСЕРСЬКА ОПЕРА»**

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Всі профілізації
Статус	Вибіркова компонента циклу дисциплін вільного вибору студента (ВК1.19)
Загальний обсяг	3 кредити ЄКТС (90 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік (4)
Термін викладання	3,4 семестри
Факультет	Всі факультети
Форма навчання	Денна, заочна

Силабус курсу «Сучасна режисерська опера»

Назва курсу	Сучасна режисерська опера: персоналії, артефакти, проблеми інтерпретації
Адреса викладання курсу	вул. Нижанківського 5, 79000 Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Музикознавство, кафедра історії музики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	025 Музичне мистецтво, 17.00.03.
Викладачі курсу	Єфіменко А.Г. доктор мистецтвознавства, професор
Контактна інформація викладачів	musikwiss@gmx.de
Консультації по курсу відбуваються	Щоп'ятниці, 11:00- 13.00 год. онлайн консультації у системі Skype і Hangout. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://hangouts.google.com/group/CcuA69dUKp6OUT0X2
Інформація про курс	Курс пропонує вивчення різних інтерпретацій оперного тексту сучасними режисерами, зокрема: - оперних раритетів Монтеверді, Люллі, Рамо, Моцарта, Бетховен, - творів оперних реформаторів XIX і XX ст. Вагнер і Верді Штраус, Мусоргський, Прокоф'єв, Шостакович, тощо. - опер XX-XXI століття – Рудерс, Лігеті, Бенджамін.
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Сучасна режисерська опера: персоналії, артефакти, проблеми інтерпретації» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво для освітньої програми з підготовки магістра, викладається в 1-2 семестрах в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою навчальної дисципліни є формування компетентностей магістрів у питаннях аналізу оперних постановок. Заданням курсу є аналіз конкретних оперних вистав, порівняння історичних і радикальних інтерпретацій, дискусія.
Література для вивчення дисципліни	Основна: Архимович Л. Українська класична опера: історичний нарис / Л. Б. Архимович ; ред. В. Довженко ; АН УРСР, Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії. - К. : Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури, 1957. - 310 с. Іваницька, Яна Анатоліївна. Опера вистава як семіотичний об'єкт: дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Іваницька Яна Анатоліївна ;

Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського. - К., 2007. - 212 с.

Козак, Богдан. Театральні відлуння / Богдан Козак. - Л. : Ліга-Прес, 2010. - 448, [62] с. : фото. - Ім. покажч.: с. 436-448. - ISBN 978-966-397-138-4 :

Нариси з історії театального мистецтва України ХХ століття: збірник / Акад. мистецтв України, Ін-т проблем сучасного мистецтва; редкол. В. Сидоренко [та ін.]. - Київ : Інтертехнологія, 2006. - 1054 с.; 23 см.

Черкашина. - Киев: Музична Україна, 1986. - 151 с.

Черкашина-Губаренко М. Оперний театр в просторі меняючогося мира: сторони оперної історії в картинках і лицах : монографія / Марина Черкашина-Губаренко. – Харків : Акта, 2013. – 468 с.

Допоміжна:

Єфіменко А. «Арабелла» Ріхарда Штрауса і «Вогняний ангел» Сергія Прокоф'єва (прем'єри Баварської Штатсопери 2015). Стаття перша / Аделіна Єфіменко // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського - № 2 (31) -- К. : НМАУ ім. П.І.Чайковського 2016. – С. 4-16.

Єфіменко А. «Арабелла» Ріхарда Штрауса і «Вогняний ангел» Сергія Прокоф'єва (прем'єри Баварської Штатсопери 2015). Стаття друга / Аделіна Єфіменко // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського - № 4 (33) -- К. : НМАУ ім. П.І.Чайковського 2016. – С. 38-47.

Єфіменко А. Баварська вистава «Зігфріда»: від міфу до комедії / Аделіна Єфіменко // Українська музика : науковий часопис. – Число 3. – Львів : Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка, 2013. – С. 153–166.

Єфіменко А. Верді, католицька церква та сучасні рецепції опери «Дон Карлос» / Аделіна Єфіменко // Українська музика : науковий часопис. – Число 1 (11). – Львів : Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка, 2014. – С. 58-72.

Єфіменко А. Від «Сутінків богів» до «сутінків людей»: фінал тетралогії Вагнера на мюнхенській сцені / Аделіна Єфіменко // Українська музика : науковий часопис. – Число 2. – Львів : Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка, 2012. – С. 59-72.

Єфіменко А. Диригент Володимир Юровський про Київ, Прокоф'єва та незавершені шедеври / Аделіна Єфіменко // Інтернет-журнал «Музика», 09.11.2017. - URL: <http://mus.art.co.ua/dyryhent-volodymyr-yurovskij-pro-kyjiv-prokof-jeva-ta-nezaversheni-shedevry/>

Єфіменко А. Інтертекстуальність «Леді Макбет Мценського повіту» Дмитра Шостаковича (за матеріалами сучасних досліджень) / Аделіна Єфіменко // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського - № 1 (34) -- К. : НМАУ ім. П.І.Чайковського 2017. – С. 18-29

Інтернет-ресурси:

Єфіменко А. «Доменей» і «Милосердя Тита» – про втрачені та нові шанси // Інтернет-журнал «Збруч», 21.03.2018. URL: <https://zbruc.eu/node/77904>

Должанский Р. Взятие Баварии: об опере «Диалоги кармелиток» Дмитрия Черкашина-Губаренко М. . Верди forever! О Мюнхенских оперных контрастах / Марина Черкашина-Губаренко // Газета «День» 31 июля, 2013.– URL: <http://www.day.kiev.ua/ru/article/kultura/verdi-forever>

Тривалість курсу	30 год.
Обсяг курсу	30 годин аудиторних занять та 60 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу магістр повинен знати: <ul style="list-style-type: none"> • історичні передумови розвитку режисерської опери; • сутність процесу підготовки оперної продукції; • персоналії, пов'язані з інтерпретацією конкретних творів і приклади музично-театрального трактування оперного тексту в сучасній режисерській творчості; вміти: <ul style="list-style-type: none"> • розрізняти репродуктивні і продуктивні напрямки оперної режисури; • презентувати (у програмі PowerPoint) самостійний аналіз сучасної оперної постановки (індивідуальний проект).
Ключові слова	режисерська опера, медіальне мистецтво, колективна творчість, репродуктивний, продуктивний артефакти.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, семінарських занять і консультації для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці нижче
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру комбінований
Пререквізити	Ведення семінарів базується на знаннях, отриманих магістрами в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін та набуття компетенцій після завершення навчання на рівні бакалавра зі спеціальності 025 Музичне мистецтво і потребують базових знань у сфері історії музики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентації, творче індивідуальне завдання, дискусії, робота з текстами, написання критичного відгуку (письмово) на обрану наукову публікацію. Робота в системі Hangout, Zoom, побудова електронного навчання як простору прояву пізнавальних ініціатив.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, загальноживані комп'ютерні програми, проектор, підсилювачі звуку для презентацій з аудіо- і відео- матеріалами прикладами, користування кафедральною студією звукозапису.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> • практичні – 20 балів, два індивідуальні творчі завдання – по 15 балів • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50. Підсумкова максимальна кількість балів 100. Письмові і презентаційні роботи: <ul style="list-style-type: none"> • Підготувати презентацію: «Актуальні проблеми оперознавства». • Написати критичну рецензію на одну з обраних оперних вистав.

	<ul style="list-style-type: none"> Підготувати презентацію на тему «Порівняльний аналіз двох режисерських інтерпретацій (опера за вибором докторанта)». <p>Академічна доброчесність: Роботи магістрів є виключно оригінальними аналізами чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються</p>
Питання до заліку чи екзамену.	Матеріали розміщені на сайті: https://hangouts.google.com/?pli=1&action=chat&id=UgwVRBNWU5S_GHaK5sF4AaABAQ&rpi=106681319315320799134
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу на сайті: http://e-learning.lnu.edu.ua/m

Схема курсу

Таблиця

Модуль 1. (3 семестр). Постановочні інтерпретації опер бароко і класицизму.			
1	Оперна трилогія Монтеверді в різних режисерських версіях.	<i>Лекції – 2 год, самостійна робота – 5 год</i>	1 тиждень
2	Реставрація чи інновація: опери Люллі і Рамо. <i>Практичне заняття: Гендель, Каваллі, Аналіз постановочних інтерпретацій (режисерська версія – на вибір):</i>	<i>Лекції – 2 год, практичне заняття – 1 год, самостійна робота – 5 год</i>	2 тижні
3	Режисерські версії опер В. Моцарта. <i>Практичне заняття: В.А. Моцарт. «Дон Жуан»: режисерські версії Львівської національної опери (В. Вовкун).</i>	<i>Лекції – 2 год, практичне заняття – 1 год, самостійна робота – 5 год</i>	2 тижні
4	Автор однієї опери Л. Бетговен: інтерпретація Баварської опери <i>Практичне заняття: Інтерпретація «Фіделіо» (оперний театр на вибір).</i>	<i>Лекції – 2 год, практичне заняття – 1 год, самостійна робота – 5 год</i>	1 тиждень
Змістовий модуль 2 (4 семестр). Постановочні інтерпретації опер епохи романтизму і ХХ століття.			
1	Режисерські реформи Верді vs Вагнер.	<i>Лекції – 2 год, самостійна робота – 5 год</i>	2 тижні
2	Мінімалістичний театр vs візуальна феєрія. «Перстень Нібелунга». <i>Практичне заняття: Ріхард Вагнер у сучасній режисурі (опера на вибір). Порівняння двох режисерських версій.</i>	<i>Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год</i>	2 тижні
3	«Арабелла» Р. Штрауса і «Вогняний ангел» С. Прокоф'єва. Біографічний і історичний контексти у режисерській інтерпретації. <i>Практичне заняття: Опер Верді і Дж. Пуччіні у сучасній режисерській практиці (на вибір: «Ріголетто», «Травіата», «Отелло», «Тоска» «Триптих», «Богема» (на вибір).</i>	<i>Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год самостійна робота – 5 год</i>	2 тижні
4	Олів'є Мессіан і опера-містерія	<i>Лекції – 2 год, самостійна робота – 5 год</i>	2 тижні

5	<p>Бельканто ХХІ століття. Джордж Бенджамін. <i>Практичне заняття Жорж Бенджамін «Написано на шкірі», «Уроки любові і ненависті», Кая Сааріахо «Любов здалеку» usw).</i></p>	<p><i>Лекції – 2 год, практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год</i></p>	2 тижні
	<p>Йорг Відманн. «Вавилон» : проблеми медіального Gesamtkunstwerk <i>Практичне заняття: Компаративний аналіз двох постановок з репертуару ХХ-ХХІ ст.</i></p>	<p><i>Лекції – 2 год, практичне заняття – 1 год, самостійна робота – 5 год</i></p>	2 тижні